

LJILJANA CREPAJAC
Filozofski fakultet
Beograd

UDK 807—05

IN MEMORIAM

HJALMAR FRISK
(1900 — 1984)

Na dan 1. avgusta 1984. godine napustio je svoju porodicu, prijatelje i kolege jedan od najvećih poznavalaca grčkog jezika, njegove istorije i etimologije, profesor Jalmar Frisk /Hjalmar Frisk/. Najveći broj klasičnih filologa poznaje ga po dobro fundiranom, odmereno pisanom, i koliko je to moguće u istraživanjima ove vrste, veoma pouzdanom *Grčkom etimološkom rečniku* (*Griechisches etymologisches Wörterbuch*, Heidelberg 1954 — 1972). Sjajno poznavanje indoevropskih jezika, strog i precizan naučni metod i gotovo nepogrešivo razlučivanje bitnog od nebitnog u ogromnoj masi ponudjenih rešenja, čine ovaj etimološki rečnik dosada neprevazidjenim u svojoj vrsti.

Pored ovog rečnika koji će još decenijama i decenijama ostati neophodan priručnik svakog greciste Jalmar Frisk je napisao celi niz studija, rasprava i članaka, od kojih su kraći spisi objavljeni zajedno u knjizi *Kleine Schriften zur Indogermanistik und zur griechischen Wortkunde* (Göteborg 1966), knjizi koju je oko dvesta dvadeset kolega i ustanova iz Švedske i celog sveta izdalo u čast Jalmara Friska povodom njegovog odlaska sa dužnosti rektora Univerziteta u Geteborgu. Činjenica da je preko dve stotine ljudi smatralo svojom dužnošću da unese svoje ime u ovu knjigu zahvalnosti jasno svedoči o tome koliko je Jalmar Frisk bio cenjen, poštovan i omiljen medju kolegama.

Ima mnogo stručnjaka u ovoj oblasti koji su svojim radom zaslužili takvo priznanje i poštovanje kao i Jalmar Frisk, ali je teško naći nekoga ko bi bio isto toliko omiljen kao on. Skroman, kao i svi ljudi istinske i velike vrednosti duboko human i prijatan u ophodjenju, otvoren za sve vrste kritičkih razgovora, pristupačan svim pravim i valjanim argumentima pa i onima koji idu na uštrb nekog njegovog rešenja, Jalmar Frisk je bio izuzetan sagovornik i učitelj. Pisac ovih redova, veliki poštovalac dela i ličnosti Jalmara Friska, pamtiće uvek divne razgovore u duhu prave naučne kritike, i sećaće ih se uvek sa setom kada oseti potrebu da sa nekim porazgovara o sopstvenim istraživanjima i rešenjima.

Pored pomenutih delâ Jalmar Frisk je objavio niz značajnih studija počev od doktorske disertacije, *Le Périple de la Mer Erythrée* [Göteborg 1927] preko *Papyrus grecs de la Bibliothèque Municipale*

de Gothemburg /Göteborg 1929/, *Studien zur griechischen Wortstellung* /Göteborg 1932/, *Zur indoiranischen und griechischen Nominalbildung* /Göteborg 1934/ do *Substantiva Privativa im Indogermanischen. Eine morphologisch-stilistische Studie* /Göteborg 1947/.

Njegov plodni život i njegov cursus honorum tekli su u potpunom skladu i on je, pored krupnih naučno-istraživačkih poduhvata, svojom organizacionom delatnošću stekao velikih zasluga za visoko školstvo u Geteborgu i Švedskoj.

Ridjen je 4. avgusta 1900. godine u Geteborgu. Njegovo puno ime glasi Jens Ivan Jalmar Frisk /Jöns Ivan Hjalmar Frisk/. Završio je Latinsku gimnaziju u Geteborgu 1918. godine, magisterij stekao 1921, licencijati 1924. a doktorski stepen 1927. Iste godine izabran je za docenta najpre za predmet *Grčki jezik i književnost* a 1935. docentura mu je proširena na predmet *Uporedna indoevropska nauka o jeziku sa sanskrtom*. Redovni profesor za isti predmet postao je 1938. godine nasledivši poznatog indoevropistu Georga Morgenstierna /Georg Morgenstierne/. U penziju je otišao 1967. godine.

Od 1931. godine bio je najpre sekretar a zatim predsednik Filološkog društva u Geteborgu, član Predsedništva Majerbergovog instituta za etimološka istraživanja švedskog jezika /1937 — 1967/, član Predsedništva Instituta za onomastička i dijalektološka istraživanja Visoke škole u Geteborgu /od 1942. godine/ i član Predsedništva švedskih instituta u Atini i Rimu /1964 — 1972/.

Bio je prorektor Visoke škole u Geteborgu /1950 — 1951/ i rektor od 1951. do 1966. Za vreme dok je on bio rektor prerasla je Visoka škola u Geteborgu, spojivši se sa Visokom medicinskom školom, u Geteborški Univerzitet koji je po ugledu u naučnom svetu i po broju studenata dostigao univerzitete u Upsali i Lundu.

Profesor Jalmar Frisk bio je takodje član Društva za nauku i lepu književnost u Geteborgu od 1941. godine, član Naučnog društva u Lundu od 1944, član Akademije za lepu književnost, istoriju i arheologiju u Stokholmu od 1947, član Akademije nauka u Stokholmu od 1968. i član Austrijske akademije nauka u Beču od 1969. godine.

Kako se iz svih ovih ne sasvim potpunih podataka vidi, aktivnost profesora Friska bila je mnogostrana, razudjena i veoma uspešna.

Švedska, evropska i svetska nauka izgubila je svog vrhunskog stručnjaka, kolege i prijatelji dragocenog savetnika i divnog prijatelja a supruga Anita i sinovi divnog muža i oca.

Primljeno 15. IX 1985.